

Saumaus ja pintakäsittely

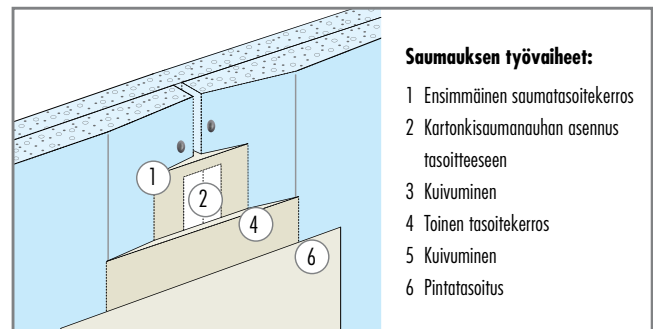
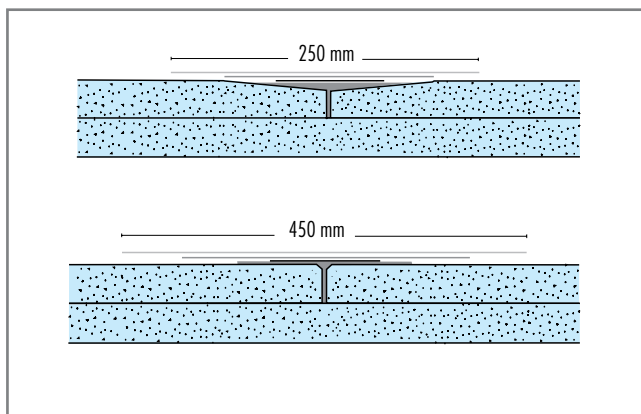
Hyvin tehtyjen pintatöiden edellytyksenä on, että alusta on riittävän tasainen, puhdas ja kuiva. Kipsilevyillä ei pystytä peittämään tai korjaamaan alustan virheitä, joten alustan tulee olla tasainen jo ennen niiden asennusta. Tasoitusten tekemiselle ja eri kerrosten kuivumiselle tulee varata riittävästi aikaa töitä suunniteltaessa. Kun nämä asiat otetaan huomioon kipsilevyistä saadaan saumattomia pintoja.

Valmistelevat työt

Varmista ennen saamaamista, että levyt ovat kuivia ja tukevasti runkoon kiinnitettynä. Tasoitettavan sauman ja pinnan on oltava pölytön. Tasoitemassa sekoitetaan valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Alustan epätasaisuuden ja sille asetettujen tasaisuusvaatimusten mukaan alusta tasoitetaan joko osittain tai kokonaan. Jos ruuvinkannat ovat ylhäällä ruuvaa ne vähintään pintakartongin tasoon. Ennen saamausta on rakennuksen lämpötilan oltava +10 C vähintään kahden viikon ajan.

Saumaus

Kipsilevytyksen reunaohennetut saumat tasoitetaan levittämällä tasoitetta saumaan ja painamalla tasoitteeseen kartonkisaumanauha. Saumanauhan päälle levitetään uusi kerros tasoitetta, jolloin nauha jää tasoitteen sisään. Ylipursuava tasoite levitetään lastalla (leveys 100 mm) nauhan päälle. Saumakohta vedetään lopuksi lastalla siten, että mahdolliset ilmakuplat tulisivat nauhan alta pois. Liian vähäinen saumatasoitemäärä saattaa aiheuttaa saumanauhan irtoamisen. Suorareunaisten levyjen saumoissa sauman molemmin puolin levitetään vähintään 200 mm leveä tasoitekerros. Kolojen ja syvennysten tasoituksessa tasoite levitetään ja tasataan teräslastalla syvennyksen reunojen tasoon.

Sauman viimeistelytyö tulee tehdä huolella, jotta saumakohta saadaan häivytettyä eikä tule näkyviin viistovalaisuksessa (esim. viereisen seinän ikkunasta tuleva valo). Sauma hiotaan hiomapaperilla (K 100-120) tasoitekerroksen kuivuttua. Hiomispöly poistetaan ennen seuraavaa tasoituskerrosta. Saumat hiotaan siten, ettei kartonkipinta nukkaannu eikä vaurioidu. Sauma on valmis kuivumisen ja hionnan jälkeen. Tarvittaessa pinta ylitasoitetaan tai silotetaan vielä kolmannen kerran leveämmältä alueelta. Työvälineet puhdistetaan vedellä työn päätyttyä.

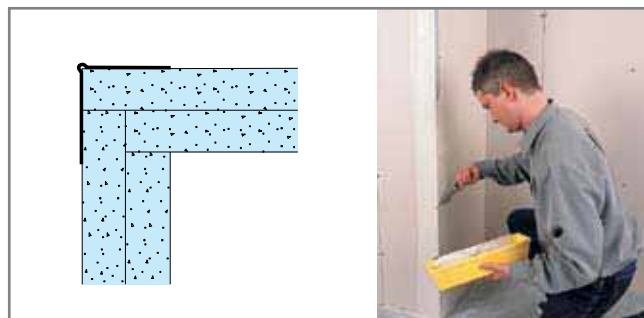
Paras saumaustulos saadaan kun levysaumot ovat puskuissa toisiaan vasten. Jos levysaumaan jää suuri tasoitettava rako, se saattaa kertatäyttönä tehtynä aiheuttaa kutistumishalkeamia. Tämän vuoksi isommat saumattavat raot tulee saumata useampaan kertaan.

Saumatasoitteeksi suositellaan Knauf Uniflott –saumatasoitetta. Se soveltuu myös ruuvin kantojen ja kolojen paikkaukseen sekä kipsipohjaisen laastin pintatasoitukseen. Kipsipohjaisena tuotteena se on vähemmän kutistuvaa sementtipohjaisiin tuotteisiin verrattuna. Knauf kipsilevyjen saumaus- ja tasoitustyössä voidaan käyttää myös muita sauma- ja pintatasoitteita, jotka tasoitevalmistajan mukaan soveltuvat kartonkipintaisten kipsilevyjen saumaukseen ja tasoitukseen. Saumaustyövaiheessa noudatetaan Knauf Tuotekäsikirjan sekä saumatasoittevalmistajan ohjeita. Tasoitustuotteita käytetään tasoitevalmistajan ohjeiden mukaisesti.

Saumauksessa käytetään kartonkisaumanauhaa, joka estää rakenteen luonnollisesta liikkumisesta aiheutuvien, pienempien hiushalkeamien näkyviin tulemisen. Lasikuitunauhaa ei suositella käytettävän kipsilevyjen saumanauhana, koska sen käyttö tuo hiushalkeamat helpommin pintaan nauhan verkkomaisuuden takia.

Saumanauhan tulee olla asennettaessa hieman kostea, koska kuiva saumanauha imee saumatasoitteesta olevan veden ja muodostaa alleen ilmapusseja. Saumanauha kostutetaan säilyttämällä se kosteassa tilassa tai kostuttamalla se kevyesti ennen asennusta.

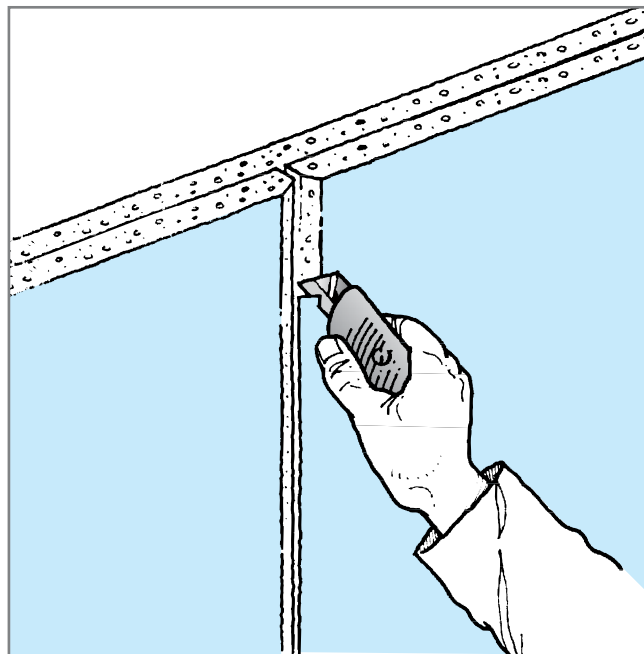

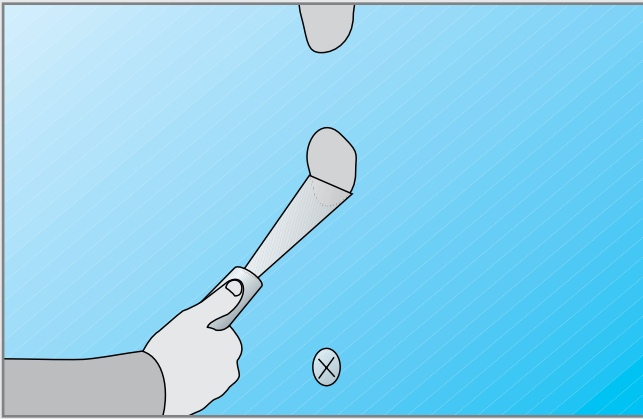
Ulkokulmien ja liittymäkohtien saumaus

Ulkokulmissa käytetään kartonki- ja metallivahvisteista saumanauhaa tai kulmasuojalistoja kestävyuden parantamiseksi. Kartonkisaumanauhaa käytettäessä nauha taitetaan nauhan taitekohtaa myöden ja painetaan tasoitteeseen. Nauhan alta pursuava tasoite levitetään nauhan päälle. Kuiva sauma hiotaan ja ylitasoitetaan tarvittaessa.

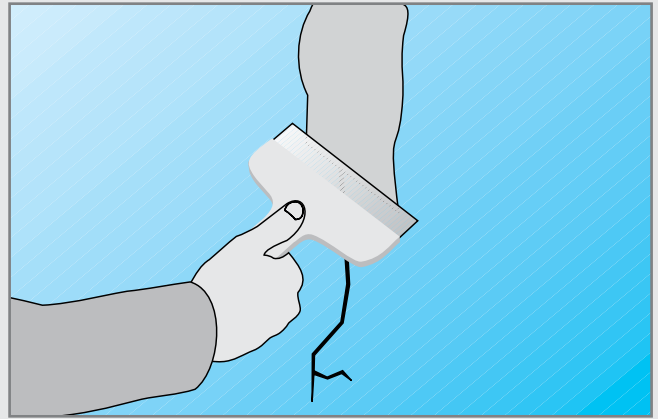
Leikatun reunan viistäminen

Levyn leikattu reuna viistetään ennen puskuasennusta. Tällöin saadaan kartonkijäysteet poistettua levyreunasta ja saumatasoitte saadaan pysymään saumassa paremmin. Saumatasoitte levitetään leveästi tasaiseksi.

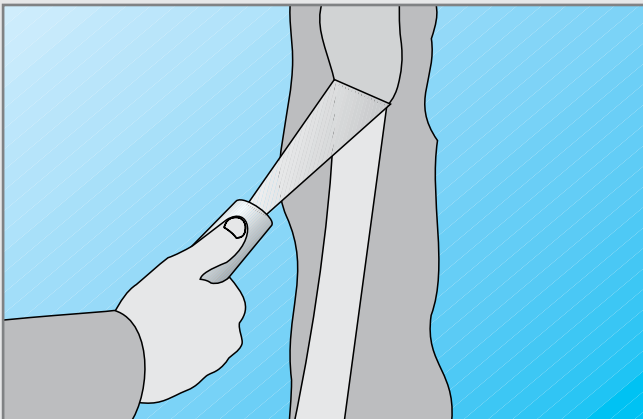

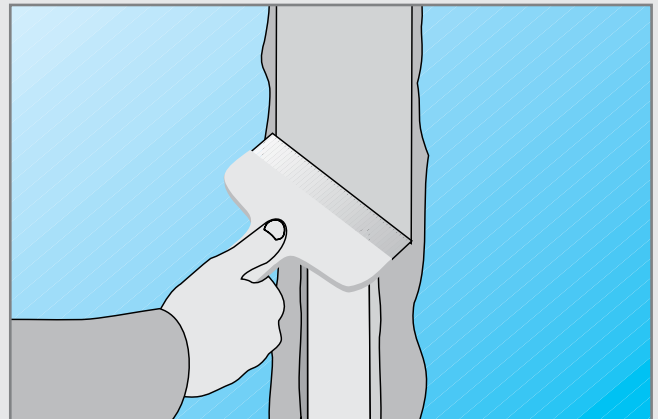
1. Levitä saumatasoite aivan levy pintaa myöten niin, että naulan, ruuvin tai kolhun aiheuttama painauma täyttyy.

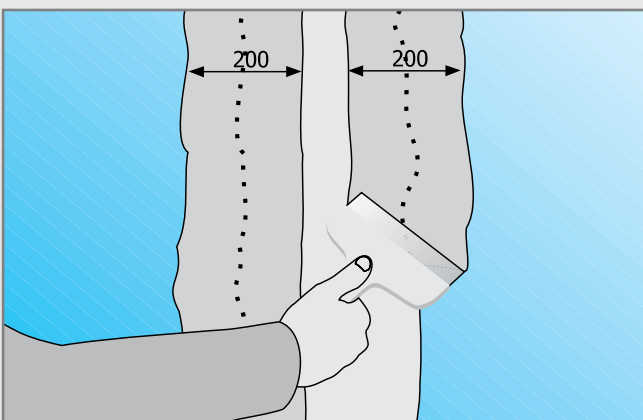
2. Työmaalla syntyneet pienet kolhut ja reiät voidaan tasoittaa myös saumatasoiteella. Käytä leveää lastaa ja vedä reunoja myöten.

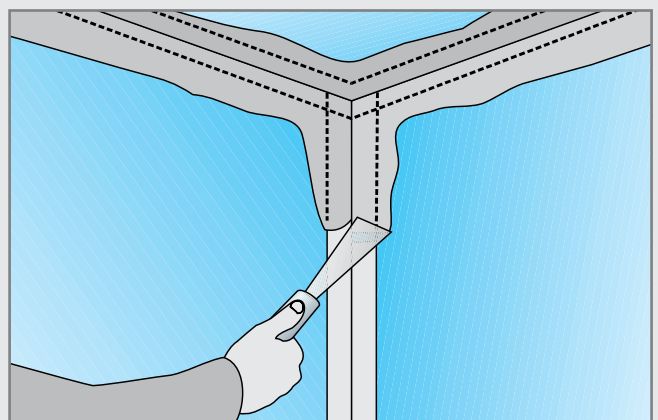
3. Levitä tasoiite saumaan. Paina saumanauha tasoitteeseen (esim 50-75 mm teräslastalla). Levitä nauhan alta pursuava tasoiite nauhan päälle.

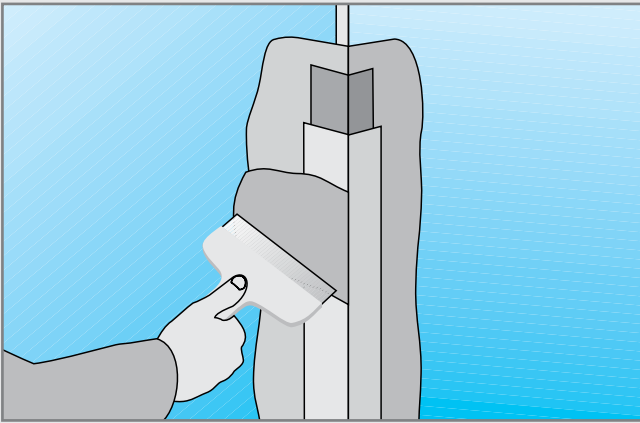
4. Levitä nauhan päälle lisää tasoiitetta ja tasoita se levy pintojen tasoon leveällä lastalla. Tasoiitetta levitetään ohuin kerroksin ja mahdollinen uusi kerros edellisen kuivuttua.

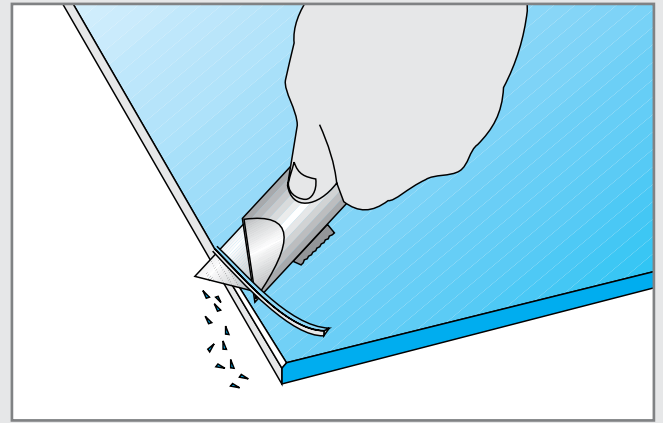
5. Suorissa levyreunoissa saumannauhan kiinnittämisen jälkeen levitetään nauhan molemmille puolin väh. 200 mm leveä tasoiitekerros. Tämä häivyttää levyreunan saumakohtaan syntyvän kohouman. Käytä leveää lastaa.

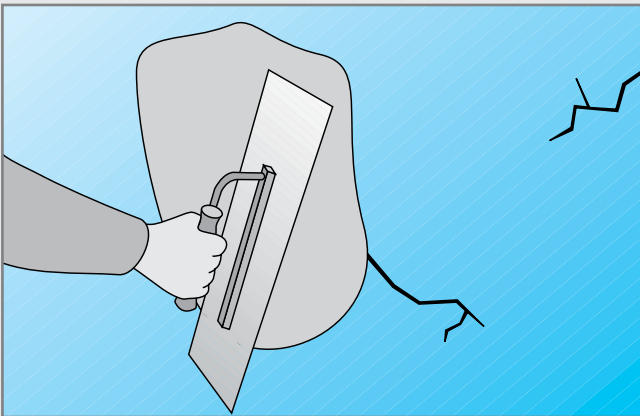
6. Saumaa nurkat ja seinän/katon liittymät kartonkisaumannauhalla ja saumatasoiteella. Levitä ensin tasoiitetta. Saumannauha taitetaan 90° kulmaan ja painetaan tasoitteeseen. Levitä pursuava tasoiite nauhan päälle. Lopuksi ylitasoitus ja siloitus.

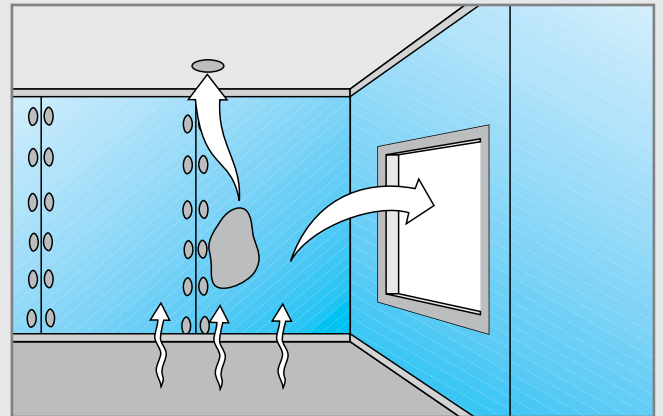
7. Ulkokulmat saumataan joko kartonkisaumanauhalla tai metallisella kulmasuojalla (asennetaan tasoitteen yhteydessä). Metallivahviste tulee seinään päin.

8. Jos levysauma on suora (sahauksesta johtuen), viistä sen reunaan pieni viiste. Näin kartonkijäysteet saadaan pois ja saumaaminen on helpompaa.

9. Jos levyssä on painaumia, lohkeamia tai hammastuksia, voidaan ne korjata ylitasoittamalla. Levitä tasoitetta leveällä lastalla koko korjattavan alueen yli. Varo levittämästä liian paksuja kerroksia.

10. Pintakäsittely ja pinnoitukset. Saumauksen ja pintakäsittelyjen jälkeen on tärkeää huolehtia riittävästä lämmöstä ja ilmanvaihdosta. Rakenteista poistuu kosteutta ja lisäksi tasoitteissa ja maaleissa oleva vesi lisää haihtuessaan entisestään kosteuden määrää.

Pintakäsittely ja pinnoitus

Pintatyöt ovat aina näkyviin jääviä työvaiheita, minkä vuoksi niiden huolelliseen tekemiseen ja valmiin työn hyvään laatuun kannattaa panostaa. Ennen pintatöiden aloitusta tulee varmistaa, että käsiteltävä alusta on riittävän tasainen, puhdas ja kuiva. Pintamateriaaleilla ei yleensä voida peittää tai korjata alustan virheitä. Jos alusta ei vastaa pintamateriaalin vaatimuksia, tulee alusta korjata ennen työn aloittamista. Kartonkipintainen kipsilevy on valmis maalattavaksi ilman pohjustusta. Tapetoitava pinta voidaan pohjamaalata, jotta kittauksen sävyerot eivät näy läpi tapetoinnista. Jos tapetteja joudutaan myöhemmin uusimaan ja poistamaan, helpottaa pohjamaalattu pinta huomattavasti tätä työtä.

Valmistelevat työt

Saumot ja ylitasoitukset hiotaan ennen pinnoitusta esim. kuivahiontapaperilla nro 120 ja 150. Tarvittaessa pinnat pohjamaalataan. Maalauksessa valmiiksi maalatut pinnat, asennetut kalusteet ja lattiapinnat suojataan.

Tapetointi

Tapettiliisterin paksuus määräytyy alustan ja tapetin paksuuden mukaan: mitä paksumpi tapetti ja huokoisempi alusta, sitä paksumpi liisteri. Kartonkipintaisen kipsilevyn tapetointiin suositellaan palstoittuvaa tapettia (pintakerros voidaan poistaa ennen uusintatapetointia). Tapetoinnissa noudatetaan tapetti valmistajan asennusohjeita.

Levy- ja tasoitepinta suositellaan pohjamaalattavan ennen tapetointia. Tämä helpottaa mahdollista myöhemmin tehtävää seinän uudelleentapetointia. Tapetointityössä työskentelylämpötila tulee olla noin +18 - +20 °C. Ilman kosteus ei saa ylittää 80 % (RH).

Tapetoinnin suorituksen varmistamiseksi jokaisen seinän ensimmäisen vuodan suoruus tarkistetaan luotilangan avulla. Tapettien värisävyt voivat vaihdella eri erissä. Tapetteja tilattaessa ja vastaanottaessa on syytä varmistaa tapettirullien valmistus- ja painosnumero siten, että samaan tilaan tarvittavat tapetit ovat kaikki samasta erästä. Lasikuitukangasta käytetään kovalle kulutukselle alttiiksi joutuviin seinäsiin.

Maalaus

Ennen maalausta levyypinnasta poistetaan irtonainen lika, pöly yms. Saumat ja ylitasoitukset hiotaan. Sähkörasioiden kannet yms. poistetaan maalauksen ajaksi, jolloin reunarajaus jää kannen alle. Huoneen maalaaminen aloitetaan katon ja seinien sekä seinien ja lattian rajapinnoista, valaisimien kohdista jne. Rajaukset maalataan sen kokoisilta alueilta, että rajapinnat eivät ehdi kuivua ennen viereisten pintojen maalausta. Katto maalataan ennen seinä. Maalaukseen suositellaan lateksimaaleja ja vaativiin olosuhteisiin alkydimaaleja.

Maalaukselle suositeltava lämpötila on +16 – +22°C. Maalattavan pinnan tulee olla kuitenkin vähintään +5°C ja ilmakehän kosteus alle 80 % (RH). Maalauksien olosuhteisiin vaikuttavat käytettävät maaliaineet. Vaadittavat olosuhteet saadaan selville maalien tuoteselosteista.

Kokonaan tasoitus

Tasoite voidaan levittää massaruiskulla, jos tasoitettavaa pintaa on paljon. Ruiskutuksen pinta tasataan voimakkaasti alustaan painaen ja samalla poistetaan seinästä ylimääräinen tasoite. Tasauksen jäljet, kulmat ja nurkat hiotaan käsihiomakivellä ja hiontapöly poistetaan, sillä pintaan jäävä pöly heikentää seuraavien kerrosten tartuntaa. Käsintasoitus tehdään kahdessa vaiheessa. Ensin vedetään tasoite pintaan ja toisella kerralla se tasoitetaan. Kukin seinä tehdään kokonaisuutena työvaiheena, ettei seinän keskelle jää työsaumoja.

